

गोगासुखगकतसदेव अनननकुभसरपंचवलिपंचायनमोहः

ॐ नमः श्रीभूतनाय नमः ॥ ॥ अथ भूतनाय नमः विधिः ॥
मृचम्भः ॥ स्तुत्यादि ॥ अथादिवाक्यगोत्रनामसमः
एनां सके लयापक्षयपुर्वकयथाशात्रोक्तफलप्राप्ति
कामनार्थं भूतनाय नमः निमित्तार्थं कर्तुं श्रीस्तुत्यादि न
मः ॥ ॐ ह्रीं कृष्णे नरजा ॥ गुरुनमस्कारन्यासः ॥ ॐ भूत
नाय भूतनाय फलदाय नमः ॥ अर्घ्यपात्रपूजाया नमः
पूजायै ॥ देवस्नान ॥ स्वस्ति न इन्द्रो ॥ पंचामृतस्नान ॥ ॐ
पयःपिब्या ॥ मधुवाता ॥ दधिक्वाप्नो ॥ ते जासि ॥ नमः शः
भवाय च ॥ भूयो देव जलस्नान ॥ वरुणस्यो नमः ॥ वन्दनः
जरदक ॥ त्वजविष्टदा ॥ ॐ यतो यवी तं ॥ या फलनी ॥
तेतो ह्यारचनं ॥ आध्वारशक्त्यादि ॥ ॐ तत्त्वायामि ॥ दे
वस्य त्वा ॥ गणा नो त्वा ॥ बहू स्य ते ॥ चत्वारि भूजा ॥ दारो र
वी ॥ हिरण्यगर्भः ॥ सप्तर्षे ॥ ब्रह्मचर्यं ॥ विष्णोरसतम

भन

९

नमः शम्भवाय च ॥ आजिष्क लशं ॥ ॐ नमिष्वस्व वरु
एस्याभि चक्षे सूर्यो रूपं कृणुते द्यौरूपतस्येभन न
मन्यदुशदस्य पाजः कृन्मन्यदरितः संभरती ॥ ॐ
विष्णोरगा ॥ सहसुशीर्षा ॥ इदं विष्णु ॥ समुद्रादुर्मिः
र्मधु मां उदारदुषाद सुना सममृतत्वमानतु दृतः
स्य नाम गुह्यं यद हि जिह्वा देवानां ममृतस्य नाभिः ॥
आकृत्तेर ॥ ॐ जातारमिन्द्र ॥ ॐ अथेवो ॥ अर्द्धमासा
॥ पञ्चवलि ॥ गणा नां त्वाप ॥ स्वर्गं ॥ दधि कापो ॥ गोः
गासा ॥ नमो गणेभ्यः ॥ पंचायन ॥ आकृत्ते ॥ श्रीलः ते ॥
क्ष्मी ॥ अस्माक ॥ श्रीश्रोते ॥ चतुःश्वसि ॥ स्वसि नप ॥
॥ पृथीप न इवेद प्रतिष्ठा ॥ जपस्तोत्र ॥ नमस्त्विनताय
॥ इति वेदार्चन ॥ ॥ अथ वती नां त्रिला चम्यपुष्यभा

जेना ॥ अथः यजमानयजमानो नां यथाशा श्रोते फल
प्राप्त्यर्थं वर्षवार्षिक भन नवतकर्मणि पुष्यभा जने सुः
जो जयामि नमः ॥ नमो स्त्विनताय ॥ सिद्धिरस्तु ॥ आ
चम्य ॥ सूर्यार्घ्य ॥ चन्दनकाया वन्यासा ॥ जलपात्रप
जात्मपूजां ॥ तत देवपूजा ॥ ॥ गणपतये नमः ॥
ॐ गुरुभ्यो नमः ॥ ॐ हारपाराय नमः ॥ क्षत्रपालाय नमः ॥ भद्राय
नमः ॥ सुभद्राय नमः ॥ सुमनसे नमः ॥ चाण्डाय नमः ॥ पृचणाय
नमः ॥ ध्यात्रे नमः ॥ विधात्रे नमः ॥ जयार्थे नमः ॥ विजयार्थे नमः ॥ देव
कैर् नमः ॥ भुभद्रायै नमः ॥ यमोदायै नमः ॥ वलभद्रायै नमः ॥ वि
ष्णवे नमः ॥ विष्णवे नमः ॥ क्षत्रपालाय नमः ॥ यम्यायः
नां नाय ॥ वैराजाय ॥ ऐश्वर्याय ॥ अथम्याय ॥ भजा
नाय ॥ अथैराजाय ॥ अथैश्वर्याय ॥ अथैश्वर्याय

ऊर्ध्वं नमः ॥ आचारसन्तानय ॥ कालाग्निरुद्राय
 ॐ कूर्मास्नाय ॥ अनन्ताय ॥ कण्ठाय ॥ नालाय ॥ प
 न्नाय ॥ पञ्चाय ॥ केशराय ॥ कार्णिकाय ॥ नार्क्षसना
 य ॥ ॥ आवाहनादि ॥ ॥ ध्याना ॥ ॥ फणासप्रस्थि
 ॥ अ ॥ तो न ते ध्यायं चापि चतुर्भुजं दक्षिणोर्ध्वं करे पद्मद
 २ शार्ङ्गं स्वमन्त्रः करे ॥ चक्रं मूर्धनं तथा वामे गण्डादध्या
 दध्वः करे ॥ अनन्तं ध्याना संपन्नं कथितं ब्रह्मविक्रमं
 श्वेतवर्णं महाकायं किरीटमुक्तं तोजोले श्रीवत्सर्क
 लुभे चरं वनमालाविभूषितं अनन्तं मूर्तं ये ध्यायेत् ॥ त ॥
 ष्यं नमः ॥ त्रयांजलि ॥ ॐ अनन्तं संसारमाहासमु
 द्रेत्यादि ॥ षडंग ॥ ॥ आवाहना ॥ देवानन्तं नमस्तु
 न्यं नमस्तु जलसायिने ध्वम्भार्थकाममोक्षानां मन
 नाय ज्येष्ठजयत्र ॥ ततस्तथा ॥ ॐ केशवाय श्रीसहि

तय नमः ॥ नारायणाय वागीश्वरी सहिताय ॥ माध
 वाय कान्तिसहि ॥ गोविन्दाय क्रियासहि ॥ विष्णुवेशा
 न्तिसहि ॥ मधुसूदनाय धृतिसहि ॥ त्रिविक्रमाय इ
 क्षासहि ॥ वामणाय प्रीतिसहि ॥ श्रीचराय रतिसहि
 ताय ॥ हृषीकेशाय मायासहि ॥ पद्मनाभाय धीस
 हि ॥ दामोदराय महिमासहि ॥ पुरुषोत्तमाय लक्ष्मीः
 सहि ॥ रामाय शीतासहि ॥ चित्रांगजंका ॥ ॐ ब्रह्मणे
 नमः ॥ भास्कराय ॥ शेषाय ॥ सर्वव्यापिने ॥ ईश्वराय ॥
 विश्वरूपाय ॥ महाकालाय ॥ सृष्टिसंहारकर्त्रे ॥ अन
 न्ताय ॥ विष्णवे ॥ पद्मनाभाय ॥ केशवाय ॥ नरसिंहाय
 वामनाय नमः ॥ आवाहनादि ॥ वक्राष्टजा ॥ ॥ विष्णवे न
 मः ॥ अजने ॥ आदित्याय ॥ सूर्याक्षाय ॥ पितामहायः
 इन्द्राय ॥ पिताकिने ॥ विद्वेशाय ॥ स्कान्धाय ॥ सोमाय ॥

वरुणाय नमः॥ पवनाय॥ पृथ्वी॥ वसवाय॥ मान्यै॥ मि
 त्रायै॥ पद्मना॥ महाबलायै॥ अजपायै॥ विमलायै॥
 भद्रायै॥ शुभगायै॥ भगवत्यै॥ प्रजितायै॥ जयायै॥
 विजयायै॥ शुभद्रायै॥ शुभदिकायै॥ तुयुसांज
 जंका आवाहनादि॥ ॥ तंतुनांचतुर्दशपूजा॥ ॥
 वासुदेवाय अनंतमूर्तये॥ संकर्षणाय वासुकाम
 र्त्तये॥ प्रद्युम्नाय तक्षकमूर्तये॥ अनिरुद्धाय कर्को
 तकमूर्तये॥ वृष्णाय पद्ममूर्तये॥ विश्वे महापद्ममूर्
 तये॥ नरसिंहाय शंखपालमूर्तये॥ महाबराहायः
 कुलिकमूर्तये॥ आवाहनादि॥ ॥ रसातलाय वसुः
 भ्यो अनन्ताय नमः॥ तलातलाय आदित्ये भ्यो कपिलाय
 पातालाय रुद्रे भ्यो शेषाय॥ वितलाय अनले भ्यो संक
 र्षणाय॥ सतलाय सप्तर्षिभ्यो हलाय ध्याय॥ नितलाय स

॥ त ॥

३

मुद्रे भ्यो तालंकाय॥ तलाय पर्वते भ्यो शीलपायै॥ भूर्लोक
 सलिले भ्यो वलभद्राय॥ भुवर्लोक इमे भ्यो भ्रून्वाधाराय॥
 स्वर्लोकानक्षत्रे भ्यो लोकनाथाय॥ महर्लोक दिग्भ्यो फ
 णिन्द्राय॥ तपलोकाय पाताले भ्यो सहस्रमूर्तये॥ जनलो
 काय भूमिभ्यो मनिभूषणाय॥ सत्यलोकाय भूः भुवः
 स्वः भ्यो कृत्वाय॥ आवाहनादि॥ ॥ अनन्ते प्रतिमा पूजा॥
 ॐ मत्स्याय॥ कूर्माय॥ वराहाय॥ नरसिंहाय॥ वामनाय॥
 परशुरामाय॥ श्रीरामाय॥ बलरामाय॥ कृत्वाय॥ वीधाय॥
 कलंकिने॥ आवाहनादि॥ ॥ मेरुपर्वताय॥ मण्डि
 रपर्वताय॥ कैलाशपर्वताय॥ मलयपर्वताय॥ गन्धर्
 दनपर्वताय॥ श्रीपर्वताय॥ हेमकूतपर्वताय॥ आवा
 हनादि तुयुजोले॥ सरपूजा॥ अनन्ताय॥ वासुके॥ त
 क्षकाय॥ कर्कोतकाय॥ पद्माय॥ महापद्माय॥ शंख

न १

५ कृपालाय नमः॥ कलिकाय॥ आवाहनादि॥ अंक्षार
 समुद्राय॥ क्षीरसमुद्राय॥ दधिसमुद्राय॥ सः
 पिसमुद्राय॥ इक्षुसमुद्राय॥ मणिरसमुद्राय॥
 स्वीतुरसमुद्राय॥ सर्वतीर्थभागिरथिभ्यो॥ वाउ
 जोलं॥ आवाहनादि॥ कलशपूजा॥ अंबुहमे नमः॥ वि
 स्मवे॥ रुद्राय॥ गंगाय॥ जमुनायै॥ सरस्वत्यै॥ गण्डके मेरुपति
 कौशिके॥ जाह्नवे॥ नर्मदायै॥ सप्तसागरेभ्यो॥ संपूर्ण
 कलशाय॥ त्र्युजो लं॥ आवाहनादि॥ गणपूजा॥ अंजण
 पतयेश॥ विष्णुराजाय॥ एकदत्ताय॥ मूखवाहनाय॥ लंः
 वोदराय॥ गजवक्त्राय॥ पशुहस्ताय॥ सिद्धि विनायकाः
 य॥ गंगारुतायै॥ पार्वतीहृदयाय॥ उन्नपञ्चासविष्टेश्व
 राय॥ त्र्युजो लं॥ आवाहनादि॥ गोमासपूजा॥ कपिला
 यश॥ नन्दायै॥ भद्रायै॥ सुमनसायै॥ सुशीलायै॥ सुगायै
 जगन्मात्रे॥ पञ्चगोमातृकाभ्यो॥ ह्यसुजो लं॥ आवाह

नादि॥ कौमारिपूजा॥ अं रक्तलोचनाय॥ मयुरासनाय॥ वा
 क्तिहस्ताय॥ सिनायिपतये॥ ब्रह्मान्यादि॥ नवदुर्गायै॥ परा
 शक्त्यै॥ बालरूपायै॥ कौमारीसूक्तये॥ ह्याउं स्वां॥ आवाहना
 दि॥ वलिपूजा॥ अं वृकोदरक्षत्रपालाय॥ रक्तलोचनक्षत्र
 त्रपालाय॥ लं ग्योष्टक्षत्र०॥ रक्तकेशक्षत्र०॥ स्थूलजिः
 ह्नाक्षत्र०॥ असितागभैरवाय॥ सुरूभैरव॥ चण्डभैरव
 ०॥ कोव्यभैरव॥ उन्मत्तभैरव॥ कपालीसभै॥ भीषणभै
 रव॥ संहारभैरव॥ स्वस्थानक्षत्रपालेभ्यो॥ वहिद्वारांग
 य॥ सर्वक्षत्रपालेभ्यो॥ सर्वभूतेभ्यो॥ सर्वपिशाचेभ्यो॥
 कोलापुरीमहाभैरवाय॥ नेपालवधलादेव्यै॥ प्रयागेमा
 देश्वरीदेव्यै॥ लंकायां राक्षसीदेव्यै॥ कुत्तानेभीमादेव्यै॥
 जोरं वरेकामरूपीदेव्यै॥ कामार्ज्याकामाक्षीदेव्यै॥ देवीका
 रेदेवकीदेव्यै॥ ओदियानेभद्रकालीदेव्यै॥ हाऊजो लं॥ आ

(अ॥) वाहनादि॥ पंचयनपूजा॥ ॐ श्रीसूर्याय नमः॥ नारायणाय॥
 सदाशोभाय॥ गुरुलक्ष्मणे॥ इष्टदेवताय॥ पासुकाङ्क्ष
 ताजोत्त॥ आवाहनादि॥ अनन्तकुंभपूजा॥ अनन्ताय॥
 कपिलाय॥ शोभाय॥ संकर्षणाय॥ हलायुधाय॥ मणिभू
 खनाय॥ शूलपातये॥ वलभद्राय॥ शून्याधाराय॥ लोः
 केनाथाय॥ फणिन्द्राय॥ सहस्रपुण्याय॥ कृष्णाय॥ जोग
 निन्द्राय॥ चतुर्दशस्तये॥ वाङ्जोत्त॥ आवाहनादि॥ अ
 पानाय॥ कृवाय॥ सोमाय॥ धराय॥ अनिलाय॥ अनेला
 य॥ प्रत्युषाय॥ प्रभासाय॥ आवाहनादि॥ अजैकपाय॥
 अहिबुधाय॥ विरूपाक्षाय॥ कुराय॥ बहुरूपाय॥ शंभकाः
 य॥ सुरेश्वराय॥ सवित्रे॥ जयत्रे॥ पिनाकिने॥ अपराः
 जिताय॥ आवाहनादि॥ इन्द्राय॥ धात्रे॥ भगाय॥ पूषा
 य॥ मित्राय॥ वरुणाय॥ अश्विमाय॥ वैवश्वेताय॥ सवित्रे॥
 त्वष्ट्रे॥ विश्वे॥ अशवे॥ आवाहनादि॥ आदित्यादिनवग

हेभ्यो॥ इन्द्रादिदशलोकपालेभ्यो॥ कलाय॥ काश्याय॥
 मुकुर्ताय॥ दिनेभ्यो॥ रात्रीभ्यो॥ यक्षाय॥ मासाय॥ नक्ष
 त्रे॥ वर्षाय॥ जुगाय॥ कल्याय॥ सम्बत्सराय॥ प्रतिपदाः
 दिपञ्चदशतिथिभ्यो॥ अश्विन्यादिअष्टाविंशतिन
 क्षत्रेभ्यो॥ विष्कम्भादिसप्ताविंशतिजोगेभ्यो॥ बवादि
 कर्णेभ्यो॥ आवाहनादि॥ वाङ्जोत्त॥ देवदत्तारत्नान॥ अनं
 तज्जगत्तानिबिम्बरूपधराचैर्यनमोमहात्म्यदेवायअ
 नन्तायनमोस्तुते॥ वस्व॥ ॥ नारायणानस्तुनरकार्णव
 तारिणे॥ त्रलोक्यव्यापिकोनक्षत्राहिमांमधुसूदन॥ पञ्च
 मूखचन्दन॥ नमोस्तुनन्तायसुखपुदायश्रीरवणमाया
 गुरुचन्दनच॥ अनन्तदेवायनमोस्तुतस्मैत्रेलोक्यना
 थायसुखपुदाय॥ सिद्धर॥ ॥ वीरेश्वरीमहावीरवीरः
 नमस्तुसमन्वितवीरभूतिगृहाणत्वंजगत्वीरवल्लभ

दे॥ **डिङ्गाजंका**॥ दामोदरनमस्तेस्तुर्विहमांभवसा
 गरात्तुवसुत्रेचरीयं च गृहानपुरुषोत्तमः॥ **ताम्बा**
 नमो लोकाहितार्थाय नमः पापहराय च नमः ससार
 सोशय नमः सागरसायिने॥ चतुर्दशपूर्णविधारिः
 ध्यानां नानाप्रकारावचेभिर्नभिर्न सुगंधगंधाधि
 कपुष्पमालांप्रतिह्वितो भगवान् नमस्ते॥ अनन्तमू
 र्त्तये चतुर्दशप्रकारमालापुष्पनिबेदयामि नमः॥ ॥
मौम्बा॥ कालोचितं तथा पुष्पपंचवर्णसुगंधिभिः विचि
 त्रगुणितो मालागृहानपुरुषोत्तमः॥ **डिङ्गादूर्वाक्षत**॥
 आयुरारोग्यकामानिब्रूतानिब्रूतमुत्तमं॥ अक्षतानिः
 श्रियादूर्वापुष्पगृहं नमोस्तुते॥ **पद्म**॥ सर्वदेवप्रियं
 जलक्ष्मीवासगृहं शुभं॥ गृहं तांकेमलपुष्पं अनं
 तपुरुषोत्तमं॥ **नीलोत्पल**॥ नीलोत्पलं च पुष्पा निव्याः

विं तस्य विनस्यति कृत्वा यिव न तो तस्य नीलोत्पल नमोस्तु
 ते॥ **जातिपुष्प**॥ जातीनामपि सर्वेषां सुखे जातीषु सस्यते ज
 तीपुष्पप्रदानेन गंधैर्वसह मोदते॥ **दमन** कण्ठार्थं भस्मः
 संजातं पवित्रं दमनं शुभं॥ गृह्यतां च हृषीकेश भुक्तिमु
 क्तिं च देहि मे॥ **चंपक**॥ चंपपुष्पसहस्राणि चम्पपुष्पसता
 नि च ते न दानेन मे देव सर्वदोषहरो भव॥ **तुलशी**॥ गृहीत्वा
 तुलशीपत्रं भक्त्या विष्णुसमर्चयत्॥ अमुं तं तेन सक
 लं सौंदर्यसुरमा नुषं॥ **डिङ्गादूर्वा**॥ अनन्ताय नमस्तुभ्यं भुः
 क्तिभुक्तिप्रदायकं निमेषां नेकरूपाय श्रुष्टि संहारकारि
 णे॥ **दीप**॥ नमोस्तु न तं ते जाय सर्ववस्तुप्रकाशकेः शाना
 नन्दप्रबोधाय परमात्मस्वरूपिणे॥ मोहनिप्रयपूजां अं
 जनं सिद्धिं सस्कारदुरितविघ्नविम्वं नैरवं योगिनी भा
 गरक्षा सर्वभेषु च॥ **नवद्वीप**॥ परात्पद्मसोपेतं क्षीरसः

८
 धर्मसमन्वितं॥ नमोस्तु न तस्य रूपाय नैवेद्यं गृह्यतां
 प्रणम्य॥ पद्मं॥ लङ्कपुत्रतादिश्वशुरसपनसादिभिः
 फणीकूपी चोयत्रपद्मप्रतिगृह्यतां॥ ॥ फलफलं
 चतुर्दशं युक्तं रक्षुश्चैव समन्वितः गृह्यतां ते च्युता
 न तत्र मया दत्तं सुपक्व च॥ ज्वयज्वाल॥ ॥ पातालतलशं
 भूतं वदनां भोजभूषणं॥ नानागुणसमाकीर्णताः
 अमृतं नैवेद्यं ते नमः॥ ॥ प्रार्थना॥ नैलोक्य व्यापको नः
 तत्रोहि मां मधुसूदनः मया हितानि पूजार्थं गामि
 नेत्रिपथात्मिका॥ ॥ श्रीलक्ष्मीपूजा॥ ॐ श्रीर॥ लक्ष्मी
 नमः॥ पूर्णचन्द्रनिर्भरं भृङ्गद्वयं शत्रुद्वयं ह्यश्रान्त
 विंध्युर्वपशसंपटे च दयाय च॥ सिध्दं मुं॥ सिन्दुरं
 वीरतिलकं देवानां मौलिमात्रं सर्वसौभाग्यसि
 द्ध्यर्थं सिध्दं प्रतिगृह्यतां॥ अर्घ्यं॥ अश्वत्थं लहरीं कर्पूरादि

॥ते॥

वाक्य॥ अर्घ्यं यं देवदेवाय अनन्ताय निवर्तयेत् अनन्तं सं
 तं मे पुण्यं अनन्ताय नमो नमः॥ ॥ डिहाहाफोस्वां॥ अन
 त्संसारति॥ १६॥ दिवजपे॥ माण्डलजपस्तोत्रं॥ निवर्तये
 द्वां त्वा कृता त्ववर्द्धयोरतिघोरं प्रलयोति काले॥ त्वा त्वा भ
 वः परमात्मयोगी तस्मै नमो न त्सुखप्रदाय॥ १॥ असा
 रसंसारविमोचनाय सर्व्वीक्षने सर्व्वगुणप्रदाय॥ नमोस्तु
 नन्ताय मेहे श्वराय त्रैलोक्यनाथाय बलप्रदाय॥ २॥ अन
 त्सुखाय विभक्तिपुं॥ अनन्तं लक्ष्मीविद्व्यासितुष्टु॥ अ
 नन्तं भागान्विद्व्यासिलोके॥ अनन्तं रूपं कुरुते प्रहृष्टः॥ ३॥
 नैवेद्यपुष्पावरधूपदीपादिचित्रगंधादिसुमस्तपूजा
 गृहानां देवेश मनोपनीतं विचित्रं संसारविमोचनाय
 ४॥ नमोस्तु नन्ताय सहस्रसूतये सहस्रपादाक्षशिः
 रोरुवाहवे॥ सहस्रनाम्ने पुरुषाय सास्विते सहस्रकोटि
 युगधारिणे नमः॥ ५॥ नमो नमः॥ कारणं मनोनायना

रायणायामितविक्कमायश्रीसखचक्रासिगदाधरायनमो
 स्तुतेस्मैपुरुषात्तमाय॥६॥ आद्यायवेदनिलयायमहोद
 रायसिंहायदेव्यनिध्वनायचतुर्भुजाय॥ब्रह्मेन्द्रविष्णु
 मणिचारणसंस्तुतायदेवोत्तमायवरदायनमोच्युताय
 ७॥ नागेन्द्रभोगशायनासनसुप्रियायगोक्षीरदेमसु
 कनीलस्यमोत्तमायपीताम्बरायमधुकैठभेनासनायभक्ति
 प्रियायवरदीप्तसुदर्शणाय॥८॥ नाभिसुजातकमलस्थचर्म
 रकायक्षीरोदकार्त्तवनिर्केठनसोभनायनानाविचित्रमुकु
 टांगदभूषणायसर्वेश्वरायवरदायनमोच्युताय॥९॥ विः
 श्वात्मनेपरमकारणवामनायसुहृत्कारविन्दकमलायतेर्त्त
 चनाय॥देवेन्द्रदानवपरीषितपौरुषायमोद्याश्वरायविजया
 यनमोवलाय॥१०॥ लोकायनायत्रिदशार्चितपादुकायसर्वा
 त्सरूपविनिवेशितवृहन्नाय॥ब्रह्मात्मनायात्मभवात्मनायः

धर्मायणायकजलासननायकाय॥११॥ अचित्रमव्यक्त
 मनन्तमच्युतंनारायणंकारणमादिदेवं॥युगान्तेशेषपुरुषं
 सनातनंतंवासुदेवंशरणंप्रपद्ये॥१२॥ अद्वैतमद्वैद्यमनादि
 मध्यमहर्षयोब्रह्मविदोसुरेश॥वदन्नियंवेतपुरुषंसना
 तनंतंवासुदेवंशरणंप्रपद्ये॥१३॥ विचित्रकेयूरमहाद्यनिः
 प्टंरत्नोत्तमालावरंरुतसर्धगात्रं॥पीतांबरंकारणभक्तिः
 देवंमालावरंकेशवमभ्यपेति॥१४॥ भवेन्द्रवैदेविदां
 वरिष्ठयोगात्मकंसाक्यविदोवदन्तीआदित्यचन्द्राशिव
 शुभ्रभावंप्रभुंप्रपद्येच्युतमात्मभूतं॥१५॥ अनन्तगुण
 रत्नोद्यविश्वरूपश्वरायच॥नमोमहात्मदेवायनमः
 पापहरायच॥१६॥ नमोलोकहितार्थायनमःपापहरा
 यचनमःससारसारायनमःसागरसायिने॥१७॥ नम
 स्त्वनन्तरूपायसर्ववस्तुपदायच॥नामानन्दप्रमादाय

१० परमात्मस्वरूपिणे ॥ १८ ॥ अनन्ताय नमस्तुभ्यं भक्तिमु
 क्तिप्रदायिने निमेषानेकरूपाय श्रष्टि सकाररूपिणे ॥ १९ ॥
 अनन्तसंसारमहासमुद्रेति ॥ २० ॥ त्वंगति सर्व भूतेति ॥ पा
 पोहंत्वादि ॥ नमस्कृत्य ॥ वृत्तदोलकंगृहीत्वा पठेत् ॥ अनन्तं प्र
 तिगृह्णाति अनन्तं चैव नामतं ॥ अनन्तं तारको भाव्यमनं
 त्राय प्रसादतः ॥ डोलकं जपेत् ॥ अनन्तसंसारेति ॥ १५ ॥ डो
 लके हस्ते बध्नेन ॥ महादादि जगत्सूत्रं भुवनानि चतुर्दश
 धर्मार्थकाममोक्षाणां स्वकरे धारयाम्यहं ॥ संसारगह
 रगुहासुसुरवं विहर्ते वाक्छन्ति ये कुरुकुलो भवभुक् स
 त्वा ॥ संपूज्य च त्रिभुवने शमनं तदेवं वक्ष्यति दक्षिणक
 रे वर डोलकं ॥ डोलकपूजा ॥ गते वर्ष डोलकपूजा लम्पसु
 गंधं च न लेपयेत् ॥ डोलको तारणमंत्रः ॥ वृत्तं त्विदं मया
 चीरं अद्यापि च चतुर्दशः परिपूर्णमिदं तत्र प्रशादवरदप

नो ॥ ॥ वृत्तव्याख्यानेन चोते ॥ प्रार्थना ॥ अनन्तसर्वभावा
 नामनन्तं भगवत्फलं ध्याना नन्तं फलं चायं समचैरुज
 न्मनिः अनन्तपुण्यसंपन्नकुरुत्वमेव महावृत्तं यथाभिल
 षिता दाप्तिं कुरुष्व पुरुषोत्तमः ॥ ब्रह्मण पूजा ॥ दक्षिणाम
 एतद्विसर्जनं ॥ अर्घ्यो नो देके नाभिरिव चारीर्वाद्य प्रा
 शनं कारयेत् ॥ पुनः परे निष्प्रभाते यथाविधिवत्
 जयेत् ॥ देवस्य दक्षिणापादे ॥ दक्षिणहस्ते न स्पृशेत् ॥ व्रज
 तः ॥ सम्यत्सरकृतं राजा मादाय विधिवत् समः वृत्तदीनाम
 नस्तत्वं विष्णुलोकं यदृच्छया ॥ नृनातिरिक्तानि परिसृ
 णानियादीह कर्माणि मया कृतानि ॥ क्षमस्व मे तानि म
 मक्षमस्य प्रयादितुष्टः पुनरागमायः ॥ विसर्जनमंत्रः ॥
 ब्रह्माण्यादि च देवाय गोब्रह्मण्यहिताय च ॥ नमो नमस्ते
 चोतिष्ठाय नः क्षमिह महाप्रभो ॥ इत्यनेन वृत्तविधिभुभ

ॐ

११

श्रीअनन्ताय नमः॥ ॥अथ कथा॥ ॥सुतोवाच॥ अरिषेव
 त्तमानास्तेपाण्डवाः स्वकर्षिताः॥ कृष्णदृष्टमहोत्सा नैप्रणिपत्य
 यथाकामाः॥ ॥धर्मपुत्र उवाच॥ चेदं कृष्णं त्रैलोक्यवन्दितं॥ ॥युधिष्ठिर उ
 वाच॥ अहं दुःखी कथं जातो भ्रातृभिः परिवारितः॥ कस्मान्मत्तिर्घटास्मा
 के मननो दुःखसागरात्॥ ॥श्रीकृष्ण उवाच॥ अनन्तव्रतमस्त्य
 न्यत्सर्वपापहरं शुभं॥ सर्वकामफलं नृणां स्त्रीणां चैव युधिष्ठिर॥
 ३॥ शुक्लपक्षे चतुर्दश्यामासि भाद्रपदे शुभे॥ तस्यां तुष्टे नमो त्रेणसः
 र्वपापप्रमुच्यते॥ ४॥ युधिष्ठिर उवाच॥ कृष्णकोयं त्वयाख्यातो॥ यो
 नत्त इति विश्रुतः॥ किं शेषनाग आहोस्विद नत्त तक्षकः स्मृतः॥
 पापरमात्मा धवानत्त उतो हो ब्रह्म उवाच॥ कर्षणं नत्त संजो वैतः
 ध्वं ब्रह्मिणं करः॥ ६॥ श्रीकृष्ण उवाच॥ अनन्त इत्यहं पार्थ मम रूपं नि
 वोच्य॥ आदित्य रथवेगे नयः काल उपपद्यते॥ ७॥ कलाकाष्ठा
 मुहूर्तादिदिनरात्रिः सरीरवान्॥ पक्षमासा तु वर्षाणि युगकल्पव्य

१८ निमेष ३० केलाताम् ३० शतक्षणस्ते तु मुहूर्तो द्वादशात्रिंशतिः सप्तहोरात्रं पक्ष
 ते दशपंचमेः पक्षौ पक्षौ पक्षौ शुक्ल कृष्णौ मासं तु तावु भौ द्वौ रमाद्यादि मास स्यादुत्त

श्रीकृष्ण उवाच

१०

वस्थया॥ ८॥ योयं कालो मया ख्यातो सो नत्त इति विश्रुतः॥ सो हं कालो
 वतीर्णो त्रभुवो भारोपनुत्तये॥ ९॥ दानवानां विनाशाय वसुदेवकुः
 लोद्भवः॥ मामिव व्यनत्त हे पार्थ कृष्णो बभूव हरिं शिवं॥ १०॥ ब्रह्माः
 णां भास्वरं शेषं सर्वव्यापिनमीश्वरं॥ विश्वरूपं महाकायं सृष्टिं स
 हारकारकं॥ ११॥ प्रत्ययार्थं महाभाग फाल्गुणाय प्रदर्शितं॥ पर्व
 मेव महाबाहो योगिव्येयमनुत्तमं॥ १२॥ विश्वरूपं मननं च य
 स्मिन्निद्राश्चतुर्दश॥ वसवो द्वादशादित्या रुद्रा एकादशा स्मृताः
 ॥ १३॥ सप्तद्वीपा समुद्राश्च पर्वताः सरिताः जमाः॥ नक्षत्राणि दि
 शा भूमिपातालं भूर्भुवादिकं॥ १४॥ मा कुरुष्व त्रसं देहं मम
 पार्थ न संशयः॥ ॥युधिष्ठिर उवाच॥ अनन्तव्रतमाहात्म्यं
 विधिं ब्रह्मविदाम्बरं॥ किं दानं किं फलं तस्य अर्थज्ञानवता नृणां
 १५॥ केन चादौ पुरा चीर्णं मर्त्ये केन प्रकाशितं॥ एतत्समस्तं विस्तीर्य
 ब्रह्म नत्त व्रतं हरे॥ १६॥ श्रीकृष्ण उवाच॥ आसीत्पुरा कृतयुगे सु

७२

मत्तो नाम वैद्विजः ॥ विशिष्टजोत्रे चोत्पन्नः सूरूपा सा भृगोः सुता ॥ १७ ॥
 दीक्षा नामोपये मेतौ वेदोक्तविधिना ततः ॥ तस्याः कालेन संजाता दुहिता
 न तलक्षणा ॥ १८ ॥ शीला नाम सुशीला सा वर्द्धते पितृवैश्वनि ॥ माता
 च तस्याः कालेन ज्वलदा देवपीठिता ॥ १९ ॥ विन नाशन दीतीरे माता
 स्वर्गपुरं ययौ ॥ सुमत्तो पिततो न्यामैधर्मपुंसः सुता पुनः ॥ २० ॥ उप
 ये मे विवाहे न वेदोक्तविधिना ततः ॥ २० ॥ दुःशीलं कर्कशं चांशुनित्यं क
 लहकारिणी ॥ २१ ॥ सापिशोला पितुर्गर्हं गृहं च न परावभौ ॥ कुट्टोस्त
 म्मे सभा द्वारे हृदै लीतो लनादिषु ॥ २२ ॥ कन्यका चित्रमकरोत्ती लपी
 तैः सितासितैः ॥ स्वस्तिकैः पुन संख्यं अर्चयती पुनः पुनः ॥ २३ ॥
 पित्रा दृष्टा सुता तेन स्त्री चिह्नै र्यौवने स्थिता ॥ कस्मै देयामया कन्या ॥
 विचार्यैव पुनः पुनः ॥ २४ ॥ एतस्मिन्नैव काले तु मुनिर्वेदविदाम्बरः ॥
 कन्यार्थी चागतः श्रीमान् कौण्डिन्यो मुनिसत्तमः ॥ २५ ॥ रूपयौवन
 संपन्नः सुमत्तं प्रत्यर्भितः ॥ सर्वलक्षणा संपन्नो त्वदीयां दुहित्वां वृ
 णो ॥ २६ ॥ ततो ददौ मुनिः प्रायश्चित्तं न्यायं शुभे दिने ॥ गृह्योक्ते वेद
 विधिना विवाहमकरोत्तदा ॥ २७ ॥ निवर्त्यो द्वाहिकां सर्वोचोक्तः
 बान्धुर्केशाद्विजः ॥ किञ्चिद्वायादिकं देयं जामातुः परितोषकं ॥ २८ ॥

११

तच्छुक्लार्ककेशां कुक्षौ प्रोक्ष्य गृहमागन् ॥ पेयं सुस्थिरं वृद्धा प्राह
 भोगम्यतामिति ॥ २९ ॥ भोज्यावेशेषं चूर्णेन पाथेयं च चकाने सा ॥ कौ
 ण्डिन्योपि विवाह्यै नापधिगच्छन् शनैः शनैः ॥ ३० ॥ शीलां सुशीला मादाः
 यनकोलां गोरथे नहि ॥ मध्याह्ने भोज्यं वेलायां समुत्तीर्य नदीतीरे ॥
 ३१ ॥ ददर्श शीलास्त्रीणां तु समूहं रक्तवासां ॥ चतुर्दश्यां मर्चयती भ
 त्प्रादेवं पृथक् पृथक् ॥ ३२ ॥ उपगम्य शनैः शीलापप्रदस्त्री कदम्ब
 कं ॥ आर्याः किमेतस्मै ब्रूहि किन्नामव्रतमीदृशं ॥ ३३ ॥ ता ऊचुः
 पितस्सर्वाः शीलां शीलविभूषणां ॥ अन्नं व्रतमेतच्च अनन्तो सौ प्र
 पूज्यते ॥ ३४ ॥ सा व्रवीदहं सप्यतत्करिष्ये व्रतमुत्तमं ॥ विधानं की
 दृसं ह्यस्य किंदानं कस्य पूजनं ॥ ३५ ॥ ॥ स्त्रिय ऊचुः ॥ शुक्लप
 क्षे चतुर्दश्यां मासि भाद्रपदे शुभे ॥ कृत्वा दूर्ध्वमयं देवं परिध्वानस
 मन्वितं ॥ ३६ ॥ अर्घ्यं विप्राय दातव्यं मर्द्धं मात्मनः भोजयेत् ॥ शक्त्या च द
 क्षिणां दद्याद्विजशार्थं विवर्जितः ॥ ३७ ॥ कर्तव्यं च सरित्तीरे कथां श्रु

॥अने॥

१३

तादुरेरिमां॥ स्नात्वा नत्तं समभ्यर्च्य माउले वृषदीपैः॥ ३७॥ पुष्पैः
फलैश्च नैवेद्यैः पीतवस्त्रैश्च चन्दनैः॥ तस्याग्रतो न्यसितस्तत्रं कुङ्कुमा
रक्तजोलकं॥ ३८॥ तत्र तस्मै त्रैलोक्यं जनीयं ज्ञात्वा च ग्रंथिदेवता विष्णुरग्नि
स्तथादित्यः सह साक्षी पितामहः॥ पिताकी विष्णुशस्कन्दः सोम
स्तथैव च॥ वरुणः पवनः पृथ्वीव सर्वे ग्रंथिदेवता॥ ४०॥ चतुर्दशः
ग्रंथियुतं वामे करतले न्यसे॥ अनेन संसारमहासमुद्रमज्जं स
मभ्युधरवासुदेव॥ ४१॥ अनन्तरूपे विनियोजयस्व अनन्तरूपाय
नमो नमस्ते॥ ४२॥ मन्त्रेणानेन वक्षीयाद्यावद्वर्षं समाप्यते॥ नमः
सर्वहितार्थाय जगदाधारदेवते॥ ४३॥ स्वर्गापवर्गादात्रे च अ
नन्तराय नमो नमः॥ अनेन डोलकं वद्ध्वा भोक्ते वं स्वस्थमानसे॥
४४॥ ध्यात्वा नारायणं देवं अनन्तं विश्वरूपिणं॥ भुक्त्वा व्रती व्रजे क्षेम
भेदे चोक्तं व्रतं तव॥ ४५॥ ॥ श्रीकृष्ण उवाच ॥ एवमाकर्ण्य राजा
मुपहर्षेण तत्रात्मना॥ सापिशोला व्रतं कृत्वा वद्ध्वा सुडोलकं॥ ४५॥

च१

१३

पाथेयशेषं विप्राय दत्त्वा भुक्तं तथा स्वयं॥ पुनर्जगाम सादृष्ट्या
गोरथेन स्वमाश्रमं॥ ४६॥ भर्त्री सुहृद्वशनेकैः प्रत्ययस्तत्सः
णादभूत्॥ तेनानेन व्रतेनास्थावभौ गोव्यनसंकुलं॥ ४७॥ गृहं
सर्वश्रिया युक्तं धनधान्यसमन्वितं॥ आकुलं व्याकुलं रंभे सर्व
दाति धिपूजनं॥ ४८॥ सापिमाणि क्यसंयुक्ता मुक्ता हारैर्विभूषिता
॥ दिव्याङ्गवस्त्रसंयुक्ता सा वित्री प्रतिमामभूत्॥ ४९॥ कदाचित्माः
द्यशेषे तु शीतकालसमुद्भवे॥ अग्निपार्श्वे पविष्टो सौ कौण्डिन्यः
शीलया सह॥ ५०॥ कथाः पुण्यतराः कृत्वा दृष्ट्वा रक्तनुडोलकं॥
शीलाया हस्तमूले तु भर्त्री तेन धिजन्मना॥ ५१॥ किमिदं डोलकं
शीले मम वश्याय कल्पितं॥ व्रतं सुडोलकं चेति तोक्तं ब्रूहि सुत न
तः॥ ५२॥ ततः शीलाववीचैनं अनन्तोर्यमया वृतः॥ तस्य प्रसादात्
सजाता धनधान्यादिसंपदः॥ ५३॥ तस्या तद्वचनं श्रुत्वा कौं
ण्डिन्येन धिजन्मना॥ श्रीमदान्वेन तडोलं साक्षेपं त्रोटितं रू
पा॥ ५४॥ को न तत्र इति मूढेन श्रूयतां तेन पाण्डव॥ क्षिप्रोज्ज्वालाः

अंतं १४ कुलेवहैहाहाकत्वाप्रवावती ॥ ५४ ॥ शीलांगरहीत्वातत्सुत्रं
 क्षीरमव्योसमाक्षिपत् ॥ तेनैकस्मिन्विपाकेनतस्यलक्ष्मीः
 क्षयंगता ॥ ५५ ॥ गोवनेतस्करैर्नीतंगदं दग्धं वनेहृतं ॥ यः
 धायदागतं गेहेतत्तस्यैव्यनीनशतः ॥ ५६ ॥ अत्राक्षेपदोषः
 एदारिद्र्यपतितंगदे ॥ स्वजनैकलहो नित्यं वन्द्य नतर्जः
 नंतथा ॥ ५७ ॥ नकश्चिवदेते लोकेः तेन सार्धं युष्मिष्ठिर ॥ श
 रीरेणातिसत्तप्तो मनसाप्यतिदुःखितः ॥ ५८ ॥ विवदं परमं प्रा
 त्तः कोऽपि न्यः प्राह तां प्रिया ॥ शीले किमेतदुत्पन्नं सदृसाशो
 ककारणं ॥ ६० ॥ केनेदुःखितः कस्माज्जातः सर्व्वेन क्षयः
 ॥ स्वजनैः कलहो गेहे नकश्चित्मां प्रलापते ॥ ६१ ॥ शरीरे त्रवः
 तं पापं दुःखं चेत्तस्मिन् जायते ॥ जानासि दुर्नयः को त्र किं कृत्या नः
 शमो भवेत् ॥ ६२ ॥ प्रत्युवाच च तं शीला सुशीलाशीलमाह्वना ॥
 प्रायो न त्वत्कृताक्षेपपापसंभवजं फलं ॥ ६३ ॥ भविष्यति महाबा
 हा तदर्थं प्रत्यमाचर ॥ एवमुक्तः स विप्रर्षिः जगाम चिंतय त्वं

प्रा

६४ ॥ निर्वदं परमं प्यकोऽपि न्यो मुनिसत्तमः ॥ निश्चयं परमं चेके
 तदेति नृपसत्तम ॥ ६५ ॥ यदा न तत्प्रपश्यामि तदा भो क्षाम्यः
 हं किल ॥ इति निश्चित्य मनसा जगाम द्विजसत्तमः ॥ ६६ ॥ कान
 त इति संजल्पन् जगाम गहनं वनं ॥ स न साव्याय तो न तैक्
 दुक्ष्यामीति केशवं ॥ ६७ ॥ व्रतं निरशनं गृह्य ब्रह्मचर्यं हरिं जपः
 न ॥ वनादिकं समाती वसुखदुःखप्रदायकं ॥ ६८ ॥ एवं संचिन्त
 यन् सर्व्वं ब्रह्मणो निज्जनेवने ॥ विहृतः प्रययौ पार्थसोरराय व्या
 प्यसेवितं ॥ ६९ ॥ ततो पश्यन् महादूतं पुष्पितं फलितं तथा ॥ वर्जि
 तं पक्षसंघातैः कृपाण्यथाव्यनं ॥ ७० ॥ तमपृष्ट्वा त्वयान्त
 : कश्चिद्दृष्टो महादूतः ॥ ब्रूहि सौम्य समाती वदुःखं चेत्तस्मिन् जाय
 ते ॥ ७१ ॥ सो ब्रवीत् ॥ न जन्तुं वेदितुं क्ष्यामि वा द्विज ॥ एवं निरा
 कृतं तेन जगाम लेशकर्षितः ॥ ७२ ॥ केचिदक्ष्यामीति गहनं
 गां दर्शयत्सकं ॥ तृणमव्यो प्रवावती मितश्चेत्तश्च पार्थिव ॥
 ७३ ॥ सो ब्रवीत् ॥ नु के ब्रूहि यद्यनन्तस्त्वये क्षितः ॥ गौरुवाचा ॥

१५

कोण्डिन्यनान्तो वीक्षितो मया ॥ ७४ ॥ ततो ब्रजन्दर्शा गेष्ट
 न्तो द्वेरे स्थितं ॥ दृष्ट्वा प्रपद्ये गोस्वामिनं नान्तो वीक्षितस्त
 या ॥ ७५ ॥ गोवृषस्तमुवाचो धनान्तं वेदिभो द्विज ॥ ततो ब्रज
 न्ददर्शा गेष्टं पुष्करिणीद्वयं ॥ ७६ ॥ अन्योन्यजलकलोल
 वीचिभिः परिसोभितं ॥ द्धनं कसलकलारैः कुमुदोत्पलम
 णितं ॥ ७७ ॥ नशोभितं च भ्रमरैश्च नैः काराण्डैर्वैद्यकैः ॥ ताव
 पृच्छद्विजो जतो नवतीभ्यां न लक्षितः ॥ ७८ ॥ उचतुस्तं पुष्क
 रिण्यो नावाभ्यां मुपलक्षितः ॥ ततो गच्छन्ददर्शा गेष्टं नकुञ्ज
 रंतथा ॥ ७९ ॥ तावदुक्तौ तु विप्रेण ताभ्यां मपि निराकृतः ॥ नावा
 भ्यां सीक्षितो न तो तच्छ्रुत्वा निषसाद ह ॥ ८० ॥ ततश्च विदुर्ली
 भूतो निराशो जीविते नृप ॥ दीर्घमुष्मन् विनिश्चस्य पपात प्वर
 णितं ते ॥ ८१ ॥ प्राप्य संज्ञां मनस्तेति जपन्नुत्थाय सीद्विजः ॥ नूनं
 त्यक्ष्याम्यहं प्रानिति संकल्प्य चेतसि ॥ ८२ ॥ तस्मिन्क्षणे मुनिर्वि

॥ १ ॥

१५

त्रैकोण्ये मुनिसत्तमे तदा ह्यनन्तदेवोपि प्रत्यक्षः समजा
 यत ॥ ८३ ॥ वृद्धब्राह्मणरूपेण तस्य हीत्युवाच तं ॥ प्रवेशयित्वा
 सगुहां गृहीत्वा दक्षिणे करे ॥ ८४ ॥ स्वां पुरीदर्या मासादि
 व्यनोरी नरैर्युतां ॥ तस्यां निविष्टमात्मानं रत्नसिंहासने शु
 ब्दे ॥ ८५ ॥ पार्श्वतः शङ्खचक्रं च गदागरुडशोभितं ॥ दर्शया
 मास विप्राय पूर्वोक्तं विश्वरूपिणं ॥ ८६ ॥ विभूतिर्भेदैश्चानन्तं
 शोभितं परमेश्वरं ॥ तं दृष्ट्वा तादृशं रूपं मनस्ते मपराजितं ॥ ८७
 वेपमानो जगादोच्चैर्जयशब्दपुरःसरं ॥ जय कल्मजया नत्ते
 विश्वमूर्ते जया व्यय ॥ ८८ ॥ जय सर्वैककर्ता त्वं जय कारणः
 कारकः ॥ अनादिनिव्येनो व्यक्तजया चित्तजया क्षयः ॥ ८९
 ॥ जय सर्वं च सर्वेश सर्वस्य हृदये शय ॥ नमो नमस्ते वै कृणु
 नमः श्रीवत्सलाभ्य न ॥ ९० ॥ नमस्ते संकलाराध्य नमस्ते विश्व
 भाषण ॥ सृजसि ब्रह्मरूपेण विष्णुरूपेण रक्षसि ॥ ९१ ॥ रुद्ररूपे
 ण संहर्ता नमस्ते ते मूर्तये ॥ किं वार्तायामि देवेश माहात्म्यं भवतोः

१६ हरः॥६२॥गुणाःवर्णयितुं नाथत्वदीयानहिशक्यते॥एवमाः
 दिप्रणम्याथपुनरप्याहृतंनृप॥६३॥पापोहंपापकर्मोहंपापार्त्तं
 पापसंभवः॥नाहिमांकपयादेवसर्वपापहरोभव॥६४॥अथ
 मेसफलंजन्मजीवितंचसुजीवितं॥यत्तवांघ्रियुगाम्रो जे
 मन्मूर्च्छाभेमरायते॥६५॥तद्भूत्वानततेवोपिप्राहसुस्ति
 ज्वयागिरा॥मानैस्त्वंब्रह्मविप्रेभ्युयतेमनसिवर्तते॥६६॥
 कौण्डिन्यउवाच॥मयाभक्त्यवलिपेनत्रोतितोनतडोलकं॥
 तेनकर्मविपाकेनभूतिर्मेविलयंगता॥६७॥स्वजनैःकलहो
 गेहेनकश्चिन्मांप्रभाषते॥निर्वेदाभ्रमतोरण्येभवद्दर्शन
 कांक्षया॥६८॥कपयानतदेवेशत्वयात्मानंप्रदर्शितं॥तस्य
 पापस्यमेशान्तिकारुण्यादुक्तमहसि॥६९॥श्रीकृष्णउवाच॥
 तद्भूत्वानतदेवोपिउवाचाद्विजसत्तमं॥भक्त्यासतोषितोदे
 वोकिन्नदद्याद्युविष्टिर॥१००॥ ॥श्रीकृष्णउवाच॥स्वगृ

हंगच्छकौण्डिन्यमाविलम्बंकरुष्व॥चरानतव्रतंभक्त्या न
 ववर्षाणिपञ्च॥१०१॥ततःपापविशुद्धात्माप्राप्स्यसेसिद्धि
 मुत्तमां॥पुत्रान्यौत्रांसमृत्याद्यभुक्ताभोगान्यथोप्सितान्॥
 १०२॥तत्तेमत्स्मरणंप्राप्यसामुपैष्यसिनिश्चयं॥अनतव्रत
 मेतच्चसर्वलोकोपकारकं॥१०३॥इदमारयानकंपूर्वसर्वथान
 तडोलकं॥करिष्यतिनरोभक्त्यायत्तुव्रतमिदंशुभं॥१०४॥सोचि
 राडुःखनिर्मुक्तःप्राप्स्यतेपरमाङ्गति॥गच्छविप्रगृहंशीघ्रंत्व
 येनागतोह्यसि॥१०५॥कौण्डिन्यउवाच॥स्वामिनृच्छामितेब्रू
 हिकिंचित्कौतूहलंहिमे॥अरण्येभ्रमतादृष्टंनतद्विजगत्
 तुरो॥१०६॥सचूतवृक्षःकस्तत्रकागौकोवृषभस्तथा॥कमरे
 त्यलकहारैःशोभितंसुमनोहरं॥१०७॥मयादृष्टंमहारण्येकिंतपु
 ष्करिणीद्वयं॥कःखरःकुञ्जरःकोसौकोवृद्धोद्विजसत्तमः॥१०
 ८॥श्रीअनतउवाच॥सचूतवृक्षोविप्रस्तुविद्वान्वेदविगर्वि

१७

तः॥ सेवितोपि न च प्रादुर्दृश्येभ्यस्तु तां गतः॥ १०८॥ सा जौर्धसु
 न्वरादृष्टा पूर्वसा वीजहारिणी॥ सदभ्यो वृषरूपेण भार्यया
 सपत्न्यरं॥ ११०॥ विप्राय न केचिद्वत्तं अर्थिभ्यो न वलेपिका॥ नि
 क्षादत्ता न चार्थिभ्यस्ते न पापेन कर्माणा॥ १११॥ वीचिपर्यंकमा
 ला निगच्छते स्ते परस्परं॥ रवरः क्रोधात्त्वया दृष्टः कुजेरो मदः
 वच॥ ११२॥ ब्राह्मणो सावनतो हं गुहा संसारगह्वरं॥ दिव्यदेहा
 न्निविष्यति ते सर्वे तव दर्शनान्॥ ११३॥ इत्युक्ते ते मया सर्वे विप्रा
 ऋपुर्नर्गहं॥ चरान्तव्रतं तत्र न ववर्षाणि पञ्च च॥ ११४॥ सत्तुष्टो
 हं प्रदास्यामि नक्षत्रस्थानमुत्तमं॥ इत्युक्त्वा देवदेवेशस्तत्रैवात
 रवीयुत॥ ११५॥ स्वप्नप्रायं च तद्दृष्ट्वा सविप्रो गृहमागतः॥ कृत्वा न
 तव्रतं चैव न ववर्षाणि पञ्च च॥ ११६॥ भुक्त्वा सर्वमनन्तेन यथोक्तं
 पाण्डुनन्दन॥ इह भोगान्सविपुलाः सर्वकामान्यथेप्सितान्॥
 ११७॥ अतैजगाम स स्वर्जनक्षत्रं च पुनर्वसुः॥ कल्पस्याग्नीचसं
 जातो दृश्यते द्यापि सो ज्वलः॥ ११८॥ तथा त्वमपि राजेन्द्र कथां शृ

१६

णुव्रतं कुरु॥ प्राप्य सेचित्तितं सर्वमनन्तस्य प्रसादतः॥ ११९॥ चतु
 र्दशसमैर्वर्षैः फलं प्राप्नोति जन्मना॥ वर्षे केन तदा प्रोति कृत्वा संख्या
 नेकं व्रतं॥ १२०॥ अनन्तव्रतवर्मेण समग्रश्रीर्लोकपाण्डव॥ प्राप्य
 सेमहतीसिद्धिं भुक्तिमुक्तिं सुखानि च॥ १२१॥ एतत्ते कथितं सर्वं
 व्रतानां व्रमुत्तमं॥ या कृत्वा सर्वपापेभ्यो मुच्यते नात्र संशयः॥
 १२२॥ येपि शृण्वन्ति सततं वाच्यमानेकथानके॥ सर्वपापविश्रुः
 द्वाते ते याति परमाङ्गतिं॥ १२३॥ ॥ इति श्री नविष्योत्तरपुरा
 णे श्रीकृष्णयुधिष्ठिरसम्वादे अनन्तव्रतकथा समाप्तः॥ ॥
 वराहपुराणे॥ ॥ नमोस्तु नताय विश्वदेवे तस्यै सरूपरू
 पाय सहस्रवारुदे॥ सहसुरश्मिप्रवराय वैवसे॥ विशालदेहा
 य विश्वकर्म्मणे॥ १॥ समस्तविश्वार्तिहराय शोभने॥ सहस्र
 सूर्या नलतीर्जमते जसे॥ समस्तविद्याविधुताय चक्रिणे॥ सम
 स्तनिर्झरणिने सदानये॥ २॥ अनादिदेवाद्युत्तशेषशेषरूपेभ्यो

विभो भूतपते महेश्वर ॥ मरुत्यते जगत्पते भुवःपते ॥ मृतादिर्जी-
 वक्षपते सदा नमः ॥ ३ ॥ जलेश नारायण विश्वशंकर ॥ क्षितीश वि-
 श्वेश्वर विश्वलोचन ॥ शशाङ्क सूर्याब्जतवीर विश्वगुप्ते रवे मू-
 र्ते मृतमूर्तिरव्ययः ॥ ४ ॥ ज्वलदुता शार्च्चिकि स एतत्प्रपाः
 सि नारायण विश्वतो मुख ॥ नमो रत्नदेवातिहरामृताये प्रयाहि
 सांशरणं सदा च्युत ॥ ५ ॥ पायो हं तथादि ॥ सं २५४ कार्तिके वदि
 ३ रोज ३ सिद्धया ह ३ भु ॥ ॥ संतो नदयं केन जलध्वेद एवात्मा ॥
 २० ॥ ॐ मा ववानत्त गोविन्द सरनागत वत्सर स्वाहा ॥ ॥ तो के ॥
 दाहित उखा काले ॥ वासा ॥ सङ्ग फल ॥ कस्ति ॥ ॥ ॐ भगवते रुद्रायः नत
 चातिश्वराय द्वां ३ फ ६ स्वाहा शतिमन्त्रेण जप १००० ॥ पूर्वसेवा उ ३
 प्रात जलशोधन १००० ॥ पिबेत् सर्वसोम भूतडा किं न्यादि विषहर
 नमिदं ॥ अमृता सारोक्ता ॥ ॥ ॐ हूं द्वां काली कलालिनी द्वां द्वां क्षिं फ ६
 स्वाहा ॥ १०००० ॥ ॥ अजामां सवलं दद्या ॥ दिने दिने सर्वमिददाति ॥